

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН

Компаніївська об'єднана
територіальна громада

2020

ВСТУП

Шановні жителі Компаніївської громади!

Цьогоріч ми продовжуємо знайомити вас із бюджетом громади, подаючи інформацію у максимально зручний і доступний спосіб. Як і раніше, ми переконані, що ефективне формування бюджету і раціональне використання бюджетних коштів – це пріоритет місцевої влади. Особливо зараз, звертаючи увагу на виклики, які ставить перед усіма нами пандемія COVID-19, зокрема і фінансового характеру, а саме: недоотримання податків, а також непередбачені супутні витрати на подолання наслідків пандемії.

Компаніївська громада є відкритою та прозорою у своїй діяльності, про що свідчить, зокрема, і вже стала практика підготовки цього документа. Прозоре та підзвітне використання бюджетних коштів є запорукою добробуту громади, її сталого розвитку. Елементом прозорості та підзвітності, а також колегіальності ухвалення рішень є спільне напрацювання пропозицій до бюджету та змін до нього.

Влада громади відкрита до пропозицій, надсилати та надавати які ви можете за контактами, вказаними в кінці цього документа.

Минулого року було подано 11 пропозицій до бюджету, дві з яких пов'язані з капітальним ремонтом вулиць. На жаль, цього року ми зіткнулися з проблемою недоотримання значної кількості надходжень, що дещо відтермінує реалізацію всіх проектів, втім цього року планують продовження ремонту вулиці Вишневої, розпочатого минулоріч, на що спрямовується основний ресурс місцевого бюджету. Поступово будемо переходити і до ремонту інших вулиць, у тому числі і тих, побажання ремонту яких ви висловлювали минулоріч. Крім того, велика частина пропозицій була пов'язана з покращенням матеріально-технічної бази лікарень та амбулаторій. Зазначимо, що з 1-го квітня продовжилось розгортання медичної реформи, а лікарні почали укладати відповідні договори з Національною службою здоров'я. Фінансування від НСЗУ дозволить забезпечити належний рівень надання послуг, крім того громада також не залишить без уваги проблеми медичної галузі.

Приємного читання!

ЩО ТАКЕ БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН?

Бюджет для громадян – це інформація про місцевий бюджет, подана в максимально простій та доступній формі, позбавлена будь-якої складної технічної інформації.

Аби забезпечити максимальне розуміння, документ наповнений візуалізаціями та інфографіками, що легко читаються та сприймаються.

Основна мета «бюджету для громадян» – це переклад складної бюджетної інформації на зрозумілу не лише фаховим фінансистам мову. Бюджет для громадян забезпечує усвідомлення жителями бюджетного процесу, джерел його наповнення та витрачання. Крім того, він допомагає усвідомити логіку забезпечення фінансовими ресурсами функціонування громади, що гроші не беруться з повітря і не витрачаються безконтрольно. Кожен з нас є джерелом наповнення місцевого бюджету і кожен з нас має права та можливості контролювати його використання. Крім того, бюджет для громадян стане в нагоді тим, хто хоче безпосередньо впливати на формування та витрачання бюджету, оскільки визначає можливості для впливу.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що витратити. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки, в якому порядку громада отримує кошти до свого бюджету, а також куди вона може їх витратити. Бюджет, а також зміни до нього затверджуються рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші та інші ресурси, виражені в грошах, які громада заробила сама, а також отримала від держави як для конкретних цілей, так і без конкретного призначення. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи, трансферти).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточними та капітальними.

Трансферти – це кошти, які безоплатно та безповоротно передаються з одного бюджету до іншого. До трансфертів належать дотації та субвенції.

Субвенції – це форма грошової допомоги із державного бюджету місцевим бюджетам, яка призначена для конкретно визначеної цілі/цілей.

Дотації – кошти, які спрямовуються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для повноцінної роботи державних установ. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, задля утримання установ освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії), соціального захисту населення, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження установ, які вони отримують від надання послуг (від оренди приміщень, реалізації майна, харчування дітей), а також інші ресурси, наприклад, гранти від міжнародних організацій, благодійні внески, дарунки від юридичних та фізичних осіб.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт і реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

Бюджетний цикл

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громади. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік називається **бюджетний цикл** і включає в себе **5 стадій: складання прогнозу бюджету, планування та складання проекту бюджету, розгляд проекту**

бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету і, насамкінець, **звітування про результати виконання бюджету за рік.**

Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

Бюджет – грошове вираження доходів і видатків держави, області, району, ОТГ. Строк, протягом якого діє затверджений бюджет, називається бюджетним періодом і складається з 5 етапів.

1 Прогнозування бюджету (II-III квартал)

Першочерговим кроком у бюджетному процесі є етап прогнозування бюджетних показників на майбутні періоди. Фінансисти, застосовуючи різні методи прогнозування, враховуючи фінансовий вплив поточної політики, економічних тенденцій та ймовірностей, можуть визначити бюджетні надходження та, орієнтуючись на них, приймати якісні фінансові рішення та знаходити шляхи розв'язання наявних проблем.

2 Складання проекту бюджету (III квартал)

На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів, розробляються та подаються бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проекту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

5 Звітування про виконання бюджету (квартальний та річний звіти про виконання бюджету)

По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт після затвердження оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу щодо проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше, ніж 15 березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятися звіт про виконання бюджету, серед широкої громадськості.

3 Розгляд та прийняття бюджету (IV квартал)

Попередній проект рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проект бюджету розглядається та затверджується вже на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня. Після прийняття, рішення, а також сам бюджет оприлюднюються на сайті ради.

4 Виконання бюджету (протягом року)

Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру – від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради.

Як можна впливати на бюджет своєї громади

Липень - вересень

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу. Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проектів.

Травень - жовтень

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради. Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з врахування бюджетом гендерних аспектів.

Січень - 15 березня

Вже по завершенню календарного року починається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Як долучитись:

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесію, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету, як по окремим напрямкам (наприклад, щодо гендерної орієнтованості), так і всього бюджету в цілому.

Січень - грудень

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

Як долучитись:

- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій селищної ради.

Листопад - 25 грудня

В цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

Як долучитись:

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні бюджету для громадян;
- Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також бюджету для громадян.

На чому засновано бюджет нашої громади

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада. Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

Наша громада зараз

Населення громади:

Загальна кількість -	6 542	
Компаніївка -	4 538	
Живанівка -	538	
Софіївка -	440	
Першотравенка -	406	
Голубієвичі -	274	
Антонівка -	97	
Володимирівка -	87	
Лужок -	70	
Вишнівка -	41	
Громадське -	27	
Гордіївка -	24	

Земля сільськогосподарського призначення:

22 183 га

Всього:
26 052 га

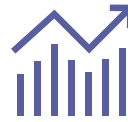
Цілі громади

Пріоритетами розвитку та стратегічними цілями нашої громади на найближчі 8 років є:

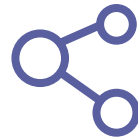
Стратегічна ціль 1:

Розвиток соціального капіталу громади за допомогою освіти, культури та партнерської співпраці усередині спільноти та з зовнішніми партнерами.

Стратегічна ціль 2:

Збалансований економічний розвиток громади, який базується на місцевих природних, географічних та соціальних ресурсах.

Стратегічна ціль 3:

Рівномірний та екологічний розвиток комунальної інфраструктури у всіх населених пунктах громади.

Стратегічна ціль 4:

Використання соціального та адміністративного потенціалу громади для підвищення якості життя мешканців.

Дитячі садки громади

Школи громади

Амбулаторії громади

ФАП

Звідки в бюджеті гроші

Найбільшими у структурі бюджету є податкові надходження, зокрема податок на доходи фізичних осіб. Цьогоріч саме цей податок формує більше 50 % всіх доходів громади. Цей податок сплачується роботодавцями із заробітної плати найманих працівників на території нашої громади. Таким чином із заробітної плати кожного зареєстрованого та офіційно оформленого працівника відраховуються 18 %, що є фундаментом фінансового благополуччя громади. Саме ці кошти у великій мірі забезпечують функціонування шкіл, дитячих садочків, закладів культури, комунального господарства тощо. Відповідно саме офіційне працевлаштування гарантує стабільний добробут.

Доходи бюджету

Доходи громади, тис. грн 2019 р.

Власні доходи	40 798
Трансферти	16 988
Всього:	57 786

Трансферти, тис. грн

Освітня субвенція	14 129
Субвенції з обласного бюджету та бюджетів ОТГ	1 278
Медична субвенція	1 058
Інша субвенція	523

Всього: 16 988

Ще 15 % доходів бюджету сплачуються місцевими сільгоспвиробниками як орендна плата за землю. **Доходи місцевих бюджетів** умовно поділяють на власні (ті, які громада може «заробити») та передані (ті, які місцевим бюджетам передають з державного бюджету на безповоротній основі). Від держави ми отримуємо кошти на виконання делегованих нею повноважень, на покращення інфраструктури громади, на будівництво важливих соціальних об'єктів тощо. Ці кошти ми витрачаємо тільки за відповідним цільовим призначенням.

Власні доходи громади

Податкові надходження тис. грн

Податок на доходи фізичних осіб	22 873
Єдиний податок	7 266
Плата за землю	7 129
Акцизний податок	2 460
Податок на нерухоме майно	504
Транспортний податок з юридичних осіб	9,5
Рентна плата	3,0
Податок на прибуток підприємств	0,6

Всього: 40 245,1

Інші надходження (спецфонд) тис. грн

Плата за послуги бюджетних установ	0
Інші неподаткові надходження	0

Неподаткові надходження тис. грн

Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	505
Доходи від власності та підприємницької діяльності	38
Інші неподаткові надходження	10

Всього: 553

Всього: 81 596,2 тис. грн

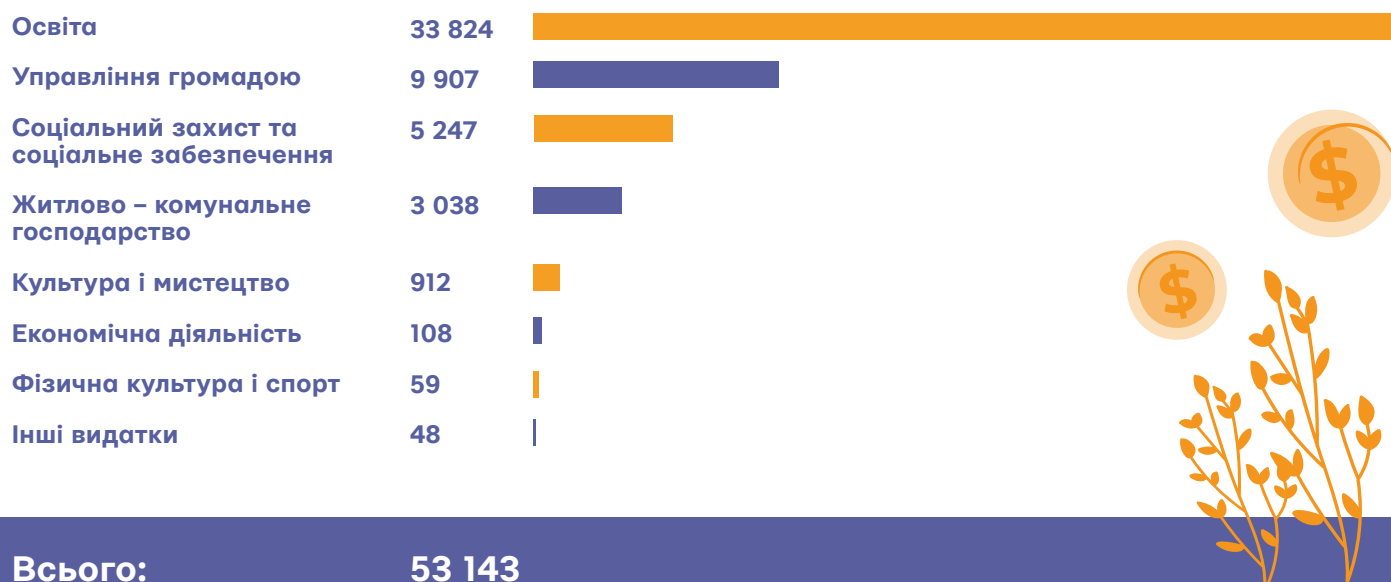

На що витрачаються кошти бюджету?

Традиційно, найбільшою статтею видатків будь-якого місцевого бюджету залишаються **видатки на освіту**. Компаніївська громада – не виключення. Більше 60 % бюджетних коштів спрямовуються на утримання закладів освіти – п'яти шкіл і трьох дошкільних навчальних закладів. У 2020 році ця сума сягне близько 35 млн гривень. Ці кошти забезпечать виплати педагогічному колективу закладів, а також непедагогічним працівникам. Сюди ж належать і видатки на оплату комунальних послуг та харчування дошкільнят.

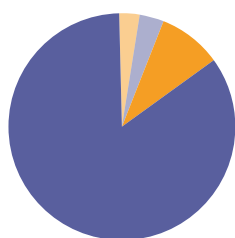
Видатки – кошти, які забезпечують життєдіяльність громади, витрати на освіту, медицину, благоустрій, культуру, спорт, соціальний захист тощо. Відповідно до чинного законодавства України, кошти не можна просто перерахувати напямучу на лікарні, садочки, школи тощо. Вони спрямовуються лише під цільові програми, які затверджені селищною радою.

Структура видатків з бюджету, тис. грн

Найбільші видатки з бюджету

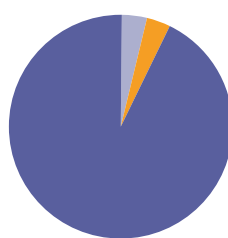
Освіта

Всього: 33 824 тис. грн

- 28 389 на оплату праці
- 3 020 на оплату енергоносіїв
- 997 харчування
- 1 418 інші видатки

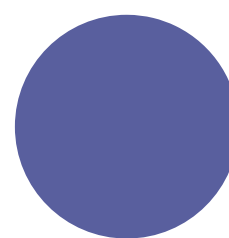
Управління громадою

Всього: 9 907 тис. грн

- 9 321 на оплату праці
- 268 на оплату енергоносіїв
- 318 інші видатки

Житлово-комунальне господарство

Всього: 3 038 тис. грн

- 3 038 оплата послуг комунальних та підрядних підприємств

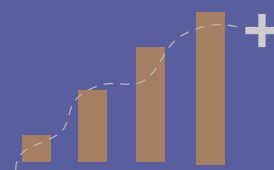
Видатки на освіту

Загальноосвітній заклад

	К-ть учнів	Всього видатків на заклад, тис. грн	Видатки на одного учня, тис. грн
Комунальний заклад «Компаніївське навчально-виховне об'єднання» Компаніївської селищної ради Кіровоградської області	443	14 436	32,58
Компаніївська ЗОШ 1-2 ступенів	153	4 505	29,44
Голубієвицька ЗОШ 1-3 ступенів	76	4 198	53,14
Першотравенська ЗОШ 1-3 ступенів	77	3 846	49,95
Всього:	752	26 985	27,8

Бюджет розвитку громади

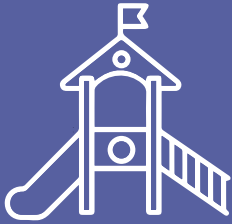
Капітальний ремонт
вул.Вишневої,
смт Компаніївка

3 631 тис. грн

Інформація про видатки по окремим галузям

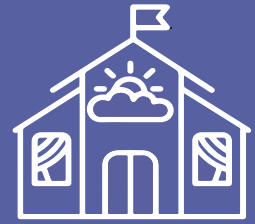
Освіта

3 дитячих садочки
6 093 тис. грн

5 шкіл
26 332 тис. грн

Школа мистецтв
1 391 тис. грн

Культура

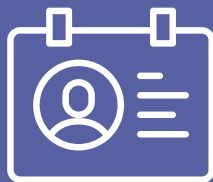

Будинки культури
724 тис. грн

Бібліотека
188 тис. грн

Управління

Утримання виконавчих органів
місцевої влади
9 907 тис. грн

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Кіровоградська область

Адміністративний центр: Компаніївка

kompselrada@meta.ua

Поштова адреса: вул.Садова, будинок 95

Телефон: 05240 20197

Для розвитку нашої громади важлива небайдужість та активна участь кожного з нас. Тому щиро запрошуємо вас подати свої пропозиції до бюджету нашої громади на 2021 рік! Пропозиції можна надіслати або занести до сільської (селищної, міської) ради за зазначеними контактами.